

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2015, declarate de Tanasova Raisa, de avocatul Andrei Tudorica și de inculpata

Crețu Saiha Gheorghii, născută la 07 iunie 1985, originară și locuitoare a s. Maramonovca, r-nul Drochia, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,
în instanța de fond: 03.07.2014 – 27.04.2015,
în instanța de apel: 13.05.2015 – 23.09.2015,
în instanța de recurs: 03.02.2016 – 06.04.2016.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 27 aprilie 2015, Crețu Saiha a fost condamnată în baza art. 179 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 200 unități convenționale, ce constituie 4000 lei și în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu amendă în mărime de 200 unități convenționale, ce constituie 4000 lei.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 3 ani.

De la inculpată s-a încasat în beneficiul lui Nagherneac Serghei prejudiciul material de 7000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 10.04.2014, orele 20.00, inculpata Crețu S., fiind în stare de ebrietate alcoolică, din motivul relațiilor ostile, a pătruns ilegal, fără permisiunea proprietarului, în domiciliul lui Baraliuc I., din s. Maramonovca, r-nul Drochia, unde se afla și Nagherneac S. La cerința lui Baraliuc I. de a părăsi domiciliul, Crețu S. a refuzat, rămânând în locuință ilegal, fără consimțământul proprietarului. După, a luat de pe masă cuțitul de bucătărie cu care l-a înfipt pe Baraliuc I. de două ori în abdomen și în antebrațul stâng, cauzându-i leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății pe un termen de scurtă durată. Apoi, Crețu S. l-a înfipt odată cu cuțitul pe Nagherneac S. în abdomen, și a fugit de la locul infracțiunii, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

Instanța a reținut că inculpata a recunoscut parțial vina și a declarat că era în relații de concubinaj cu Baraliuc I., se întâlneau seara să nu-i vadă nimeni. S-a dus la el acasă, dar ultimul, când a văzut că a intrat Nagherneac S. a apucat-o de scurtă, o întindea, și spunea că este momentul să scape de ea, iar Nagherneac S. o ținea din spate. Ea l-a înfipt cu un cuțit pe Baraliuc I. și când s-a întors l-a pălit și pe Nagherneac S. cu cuțitul. De cele comise se căiește.

Partea vătămată Nagherneac S. a explicat că a venit inculpata însă Baraliuc I. i-a spus să plece. Ea a luat cuțitul și l-a înfipt. Baraliuc I. a fugit. El a întrebat-o ce face, iar ultima la înfipt și pe el, spunând - dorești și tu. Mai mult nu ține minte nimic. Pentru tratament a suportat cheltuieli de 7000 lei. A solicitat admiterea acțiunii civile și pedepsirea inculpatei conform legii.

Partea vătămată Baraliuc I. a relatat că i-a spus inculpatei să plece, deoarece era noapte. A fost lovit cu cuțitul de inculpată în partea stângă a abdomenului, din ce motiv nu cunoaște.

Potrivit procesului-verbal de testare alcoscopică, la Crețu S. s-a stabilit starea de ebrietate alcoolică.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.32D din 14.04.2014, la Nagherneac S. s-au constatat leziuni corporale, plăgi tăiate a abdomenului cu lezarea mezeului și intestinului subțire, care s-au complicat cu hemoragie intra-abdominală, care se califică ca vătămări corporale grave, care puteau apărea în urma acțiunii unui corp, ascuțit-tăios, posibil în timpul și circumstanțele indicate, ce se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață în timpul primirii lor. Leziunile corporale descrise puteau fi pricinuite și cu cuțitul prezentat la expertiză.

Potrivit raportului expertiză medico-legală nr.34D din 14.04.2014, la Baraliuc Igor s-au depistat: plăgi tăiate a abdomenului din stânga și brațului stâng, care puteau apărea în urma acțiunii unui corp ascuțit-tăios, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică către vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății pe un termen de scurtă durată. Leziunile corporale descrise puteau fi pricinuite și cu cuțitul prezentat la expertiză.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, ca violare de domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, cu

aplicarea violenței, și în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, că inculpata s-a căit de cele săvârșite, este caracterizată satisfăcător, a comis infracțiunea în stare de ebrietate, pentru prima dată este atrasă la răspundere penală, are la întreținere un copil minor, concluzionând că urmează de aplicat față de ea prevederile art. 90 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura raionului Drochia, Victoria Robu, a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 179 alin. (2), 151 alin. (1), 84 Cod penal la 5 ani și 6 luni închisoare, cu executare.

Apelantul a indicat că pedeapsa stabilită inculpatei a fost greșit individualizată.

În conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art.7 Cod penal), în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În cauza inculpatei nu s-au constatat circumstanțe atenuante, care potrivit art. 78 Cod penal ar urma să fie aplicate de instanță pentru a reduce până la minimum pedeapsa stabilită. Inculpata nu a recunoscut vina, nu a recuperat dauna cauzată, nu s-a căit sincer, a comis un cumul de infracțiuni, a utilizat un cuțit la comiterea infracțiunilor, a fugit de la locul infracțiunii și a ascuns cuțitul cu care a comis infracțiunea.

În aceste condiții, aplicarea art. 90 Cod penal față de inculpată nu este oportună.

Potrivit prevederilor pct. 17 din Hotărârea Plenului CSJ „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale” se recomandă ca instanțele să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave, or infracțiunea comisă de inculpată este una gravă.

Luând în considerație gradul de pericol social sporit al infracțiunii comise, impactul acesteia asupra celorlalți membri ai societății, pedeapsa închisorii cu suspendare nu este suficientă ca pedeapsa să-și atingă scopul de corectare și de prevenire a comiterii de noi infracțiuni, atât de inculpată, cât și de ceilalți membri ai societății.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2015, apelul a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre.

Crețu Saiha a fost condamnată în baza art. 179 alin. (2) Cod penal la 1 an închisoare și în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani

și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei, începând cu 23 septembrie 2015, deducându-se durata aflării în arest preventiv din 11 aprilie 2014 și până la 24 mai 2015.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a reținut că inculpate a manifestat un comportament ce denotă lipsă de căință și regret pentru urmările prejudiciabile survenite ca rezultat al acțiunilor ei criminale. Ultima nu a întreprins careva acțiuni concrete în vederea recuperării despăgubirilor de ordin material, chiar dacă de la momentul producerii faptei a trecut o perioadă îndelungată de timp.

Aceste împrejurări indică că pedeapsa numită inculpatei de către instanța de fond nu-și va atinge scopul în vederea restabilirii echității sociale și corectării ei, întru prevenirea comiterii pe viitor atât de către ea, cât și de alte persoane a faptelor penale.

Or, scopul justiției este nu numai cel de stabilire a adevărului și corectarea efectivă a vinovatului, ci și satisfacerea echitabilă a intereselor părților vătămate, care în cazul din speță pledează pentru înăsprirea pedepsei penale, susținând apelul acuzării, ca rezultat al comportamentului manifestat de inculpată pe toată perioada procesului penal.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpata este la prima abatere de lege, are un copil minor la întreținere, este caracterizată pozitiv, dar nu a conștientizat pericolul social a faptelor comise, nu a regretat și s-a eschivat de la locul faptei, a încercat să ascundă urmele infracțiunii, adică cuțitul, a manifestat o atitudine indiferentă față de urmările survenite la părțile vătămate, nu a contribuit la recuperarea prejudiciului material cauzat.

Astfel, instanța a menționat că prevederile art. 90 Cod penal se aplică ținându-se cont de persoana celui vinovat, prezumând recunoașterea de către el a faptei penale și manifestarea dorinței de a se corecta, dând dovadă de un comportament regretabil pentru cele săvârșite și dorința de a recupera prejudiciul cauzat prin infracțiune. Aceste împrejurări fiind lipsă în cauza inculpatei, face imposibilă aplicarea în privința ei a dispozițiilor respectivei norme penale, fapt pentru care urmează să fie înăspriată pedeapsa penală, în limita sancțiunii normelor imputate.

5. Avocatul Andrei Tudorica a declarat recurs ordinar, în numele inculpatei, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței.

Recurentul a indicat că instanța de apel nu a luat în considerație circumstanțele cauzei și anume: ilegalitatea și imoralitatea acțiunilor victimelor, recunoașterea vinovăției și a prejudiciului material, pe care inculpata este de acord de al recupera.

Totodată, inculpata pentru prima dată a comis o crimă, are la întreținere o fiică minoră în vârstă de 14 ani, pe care o întreține material și o educă de una singură. Absența inculpatei din familie se va răsfrânge negativ asupra fiicei minore, care a rămas cu bunica de vârstă înaintată, fiind bolnavă și practic fără surse de existență.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 al. 10 Cod de procedură penală.

5.1. La 03 noiembrie 2015 și 03 februarie 2016, și inculpata a declarat recursuri ordinare, în care solicită casarea deciziei menționate și menținerea sentinței.

Recurenta a invocat că, fiind amenințată de către Baraliuc I., doar s-a apărat de acesta. De cele întâmplate se căiește sincer.

5.2. La 14 ianuarie 2016, 02 februarie 2016 și 30 martie 2016, Tanasova Raisa la fel a declarat recursuri ordinare, în care solicită eliberarea inculpatei.

Recurenta a relevat că inculpata este fiica ei, căreia nu i s-a făcut dreptate.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, în corespundere cu art. 421 alin. (2), 401 alin. (1) pct. 5), 420 alin. (4) Cod de procedură penală, poate declara recurs în numele inculpatului doar apărătorul sau reprezentantul lui legal. Nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora nu a fost folosită calea apelului.

În sensul vizat se reține că recursul ordinar depus de părintele inculpatei Tanasova Raisa nu are suport legal, adică este unul vădit neîntemeiat, deoarece ultima nu este persoana abilitată cu dreptul de a declara recurs ordinar, și în situația în care ea nu a folosit calea apelului (*pct. 3-5.2. din decizie*).

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recursurile avocatului și inculpatei, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, recursul inculpatei din 03.02.2016 fiind și declarat peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării deciziei motivate a instanței de apel pe 21.10.2015, prevăzut la art. 422 Cod de procedură penală (*pct. 4-5.1. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, denotă că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatei în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 și 84 alin. (1) Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât

și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate.

Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. și 5.1. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei (*pct. 5 și 5.1. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul și inculpata este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Pe lângă aceasta, soluția instanței de apel coroborează și cu faptul că în descriptivul sentinței lipsește motivarea privind aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, raportată la prescripțiile de drept conținute în dispoziția acestei norme (*pct. 2. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că i-a aplicat inculpatei o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale și că recursurile ordinare ale avocatului și inculpatei sunt la fel vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursurile de pe rol sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de Tanasova Raisa, de avocatul Andrei Tudorica și de inculpata Crețu Saiha Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2015, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 aprilie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco